

ادعای رویترز درباره نقش «حاج قاسم» در عملیات روس‌ها در سوریه

خبرگزاری رویترز در گزارشی مدعی شده حملات هوایی روسیه به سوریه که از چهارشنبه هفته گذشته آغاز شد، نتیجه سفری است که منابع غربی مدعی اند سردار قاسم سلیمانی، فرمانده نیروی قدس سپاه پاسداران در ماه ژوئیه به مسکو انجام داده است. این خبرگزاری به نقل از «منابع منطقه‌ای» ادعا کرده که سردار سلیمانی که تا پیش از این بر روند عملیات زمینی نظارت داشته، حالا هم محور برنامه‌ریزی برای عملیات هوایی روسیه در سوریه، است. «سه مقام ارشد منطقه» که خواسته‌اند نامشان فاش نشود نیز گفته‌اند که پیش از آن سفر ادعایی هم رایزنی‌هایی میان تهران و مسکو برای تقویت تلاش‌ها جهت مبارزه با تروریسم در سوریه صورت گرفته بود.

رویترز با بیان اینکه برنامه‌ریزی برای آغاز عملیات از چند ماه قبل آغاز شده بود، نوشته است: «این یعنی زمانی که مقامات غربی تصور می‌کردند که موضع مسکو در مورد آینده بشار اسد در حال نرم شدن است، تهران و مسکو در حال بحث در مورد راه‌های تقویت وی بوده‌اند». این خبرگزاری حتی ادعا کرده که تصمیم ایجاد یک اتاق مشترک عملیات برای مبارزه با داعش در جریان سفر سرگئی لاوروف وزیر خارجه روسیه به تهران اتخاذ شده است. رویترز تاریخ این سفر را «چند ماه قبل» اعلام کرده، در حالی که آخرین سفر وزیر خارجه روسیه به ایران به دو سال قبل بازمی‌گردد. رویترز در ادامه، ادعای تکذیب‌شده هفته قبل خود در مورد اعزام نیروهای ایرانی به سوریه را هم تکرار کرده و آن را بزرگ‌ترین حضور ایران در این کشور خوانده است. به ادعای این خبرگزاری، قرار است عملیاتی گسترده در مناطق شمال غرب و غرب سوریه، با حمایت هوایی روسیه انجام شود.

انتظار دیدن او با ما را نداشته‌م

متن کامل گفت‌وگوی وزیر خارجه ایران با نشریه «نیویور کر»

حضور محمدجواد ظریف، وزیر خارجه ایران در اجلاس امسال مجمع عمومی سازمان ملل در نیویورک، با حاشیه‌هایی همراه شد که به موضوع مواجهه‌وی با رئیس‌جمهور آمریکا و دست دادن آن‌ها مرتبط بود. از سوی دیگر، محتوای دیدارهای ظریف و همچنین حسن روحانی، رئیس‌جمهور ایران در نیویورک، از فعال‌تر شدن نقش ایران در زمینه حل و فصل بحران‌های منطقه‌ای حکایت داشت. رابین رایب خبرنگار «نیویورکر» در آخرین ساعات حضور ظریف در نیویورک، مصاحبه‌ای با وی انجام داده که امروز منتشر شده است. او در این مصاحبه پرسش‌های خود درباره اوضاع منطقه را از وزیر امور خارجه ایران مطرح کرده است. پیامدهای منطقه‌ای توافق هسته‌ای، موضوع دست دادن با اوپاما و راه حل بحران سوریه مباحث اصلی مصاحبه هستند.

متن مصاحبه رایب با ظریف از این قرار است:

آیایمی دانستید که اوپاما خواهد آمد و با شما دست خواهد داد؟

نه، این موضوع برنامه‌ریزی نشده بود. در عرف این گونه این نیست که رئیس دولتی برای دست دادن با یک وزیر امور خارجه برنامه‌ریزی کند. برنامه‌ریزی در این باره توهینی به یک رئیس دولت محسوب می‌شود. اوپاما دو ساعت زودتر در مجمع عمومی سخنرانی داشت و ما پیش‌بینی نمی‌کردیم که در راهروی مجمع او را ببینیم. زمانی که من داشتم بیرون می‌رفتم، نمی‌دانم به چه دلیلی آقای اوپاما وارد راهرو شد و ما خیلی ساده همدیگر را دیدیم. من چه در زمان ضبط مصاحبه و چه در خارج از زمان ضبط رسمی، می‌گویم که این اتفاق کاملاً تصادفی بود.

آیایین موضوع برای شما در داخل ایران هزینه‌ای را در پی خواهد داشت؟

این موضوع هم اکنون نیز برای من هزینه داشته است. با این حال، هر آنچه‌من انجام می‌دهم در داخل برابم هزینه دارد و در نتیجه، این موضوع هم استثنا نبوده است.

چراپرزیدنت روحانی علاقه‌ای به دیدار باپرزیدنت اوپاما نداشت؟ مقام‌های کاخ سفیدبه من و دیگران گفتند که این بار مایل به تلاش‌هایی برای ترتیب دادن دیدار بوده‌اند.

ما بر این باوریم آنچه اکنون در دستور کار ما اولویت دارد، اجرای توافق است و این موضوع، اولویت نخست ماست. نباید کاری انجام داد که وضع را پیچیده‌تر کند. آنچه برای ما اهمیت دارد، محتواس‌ت، نه ظاهر امر.

از هجده ماه پیش شماراچ‌طرح چهار ماده‌ای خود درباره سوریه به من چیزهایی گفته‌اید. اکنون این طرح در چه وضعیتی قرار دارد؟

این طرح تکمیل شده، اما هنوز همان چهار ماده را دارد. محور این طرح، مبارزه علیه تروریسم، تشکیل دولت وحدت ملی، آتش‌بس و اعمال اصلاحات در قانون اساسی و ایجاد یک ساختار دولتی موقت مبنی بر نهادهای ذکرشده در قانون اساسی است. ما بر این باوریم که هر طرحی تنها براساس این اصول در سوریه قابل اجرا خواهد بود. اصولی چون احترام به حاکمیت، تمامیت ارضی، مقابله علیه افراط‌گرایی، فرقه‌گرایی و عدم مداخله در امور داخلی سوریه، یافتن یک راه حل سیاسی، احترام به حقوق اقلیت‌ها و رعایت حقوق بشر. باید اصول هرگونه طرحی در این زمینه باشد. ما در روند گفت‌وگو و مشاوره با چند بازیگر مهم منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای در این زمینه هستیم.

نظر ایران درباره آینده اسد چیست؟

ما از ابتدا گفته‌ایم این موضوعی است که مردم سوریه باید درباره آن تصمیم بگیرند. ما مخالف مداخله کشورهای خارجی در امور داخلی سوریه و تعیین پیش‌شرط از سوی آنان برای یافتن یک راه حل سیاسی در سوریه هستیم. ما هیچ‌گونه پیش‌شرطی قرار نداده‌ایم. ما باور داریم که این کار و وظیفه ما نیست. ما به تعیین سرنوشت سوریه به دست سوری‌ها باور داریم. ما

باید تنها مسیر تشکیل دولت آشتی ملی با حضور تمام سوری‌ها را هموار کنیم. پس از آن، باید به مردم سوریه اجازه داده شود در باره اینکه چه کسی و چگونه بر آن‌ها حکومت کند، تصمیم‌گیری کنند.

آیا آمریکا از این طرح آگاه است؟

آمریکایی‌ها به طور متناوب از طریق مقام‌های اروپایی و نمایندگان سازمان ملل در جریان امر قرار می‌گیرند و همه آن‌ها از نحوه تفکر ما آگاه هستند.

آیا روسیه از ایده شما حمایت می‌کند؟

من باور دارم که طرز فکر ما در این مورد با روس‌ها شباهت زیادی دارد.

روسیه در حال بمباران سوریه است آیا شما از این موضوع شگفت‌زده شدید؟ به خصوص زمان آغاز حملات؟

نه‌چندان؛ چرا که نیاز به تلاش بین‌المللی وجود دارد و ما از تمام کشورهای جامعه بین‌المللی خواستار مبارزه علیه داعش و سایر گروه‌های تروریستی مشابه از جمله جبهه النصره و احرار الشام و گروه‌های مشابه که هر ساعت در سوریه سر بر می‌آورند شده‌ایم.

روسی‌ها در نهایت از عملیات در سوریه به دنبال دستیابی به چه هدفی هستند؟

به دنبال همان چیزی که ایالات متحده می‌بایست از ابتدا به دنبال آن می‌بود؛ یعنی ناوود کردن داعش.

آیا این اقدامی برای حفظ اسد در قدرت نیست یا اقدامی برای تسهیل یک روند است؟ من نمی‌دانم که این تحرک جدید، عملاً ما را به مذاکرات نزدیک‌تر می‌کند و یا سبب فاصله گرفتن بیشتر کشورها، یعنی قدرت‌های بزرگ از هم خواهد شد. من فکر می‌کنم ما از جنبه‌های مختلف به مذاکره و گفت‌وگو نزدیک‌تر شده‌ایم. این شرایط هم فرصت‌ها و هم چالش‌هایی را به وجود آورده است. اگر از فرصت‌ها استفاده نکنیم تنها با چالش‌ها مواجه خواهیم بود.

چرا اطمینان دارید که روسیه خواستار مذاکره است و نه صرفاً حفظ اسد در قدرت؟

زیرا هیچ‌راه حل نظامی در سوریه وجود ندارد. در نهایت، همه باید پای

میز مذاکره بنشینند. من فکر می‌کنم تمام طرفین این موضوع را درک می‌کنند. باید راه حلی سیاسی برای سوریه ارائه کرد. جبهه نظامی فراز و فرود دارد؛ اما اقدام نظامی به تنهایی سرنوشت آینده سوریه را تعیین نمی‌کند.

اهداف اولیه روسیه، داعش یا جبهه النصره نبود.

بود. هدف نخست، گروه تازه‌ای است که از ترکیب جبهه النصره و احرار الشام ایجاد شده که موسوم به «جیش الفتح» است. این گروه‌ها هر روز نام‌های جدیدی پیدا می‌کنند.

در باره حضور نیروهای ایرانی در سوریه اخباری در هفته‌های اخیر منتشر شده بود. اینکه این حضور صرفاً به مستشاران نظامی محدود نمی‌شود.

این غلط است. ما ماهیت حضور خود در سوریه را تغییر نداده‌ایم. حضور ما همچنان محدود به مستشاران نظامی خواهد بود، نه بیشتر. من خودم این موضوع را چک کرده‌ام و در این باره اطمینان می‌دهم.

با این حال، ایران از مداخله روسیه در سوریه حمایت کرده است.

ما از هر طرفی که علیه داعش وارد عمل شود، به شرط اینکه در این باره عزمی راسخ داشته باشد، حمایت می‌کنیم. مشکل ما با ائتلاف بین‌المللی جدیت نداشتن آنان است؛ زیرا آنان بر این باورند که ضربه زدن به داعش پیش از داشتن برنامه‌ای برای بشار اسد، سبب کمک به بشار می‌شود. بنابراین، این نمایش ادامه دارد و به همین دلیل است که طی یک سال اخیر، توانایی داعش حتی کاهش هم نیافته است.

با این حال، ما شمار زیادی از کشورهایارمی‌بینیم که در اقدام مشترک نظامی در سوریه مشارکت دارند. اکنون چقدر به مذاکره نزدیک هستیم؟ نیاز فوری به مذاکره بدون تعیین پیش‌شرط وجود دارد. این امر نیازمند تأملات بسیار بسیار عمیق از سوی غرب است. پیش‌بینی‌های غربی‌ها اشتباه از آب درآمد. چهار سال پیش آنان پیش‌بینی کردند که اسد سقوط می‌کند. به جای سه هفته، چهار سال گذشته و طی این مدت صدها هزار تلفات جانی و میلیون‌ها نفر آواره به جای مانده است.

در سازمان ملل متحد، پرزیدنت اوپاما برای نخستین بار درباره گذار مدیریت شده در سوریه صحبت کرد. آیا این موضع را نشانه‌ای از تمایل آمریکا به مذاکره و انعطاف‌پذیری آن کشور می‌دانید؟

تفاوت‌های ظریفی به وجود آمده، اما هنوز هم می‌توانید نشانه‌های همان ادبیات قدیمی را مشاهده کنید. من هنوز متقدم ملاحظاتی درباره اوضاع منطقه وجود دارد که مانع جدا شدن آمریکا از سیاست‌های قدیمی خود می‌شود. این سیاست‌ها ادامه دارد و سبب تداوم این منازعه شده است.

آیا منظورتان اتحاد آمریکا با عربستان سعودی و دیگر کشورهای عربی حوزه خلیج فارس است؟

بله، منظورم توجه آمریکا به نگرانی‌های آن‌هاست.

آیا توافق هسته‌ای باب گفت‌وگو برای حل بحران‌های سوریه و یمن و عراق و سایر بحران‌های منطقه‌ای را به گونه‌ای که پیش از این ممکن نبود، گشوده است؟

هنوز نه. ما امیدوار بودیم که اجرای برجام باعث آغاز رفع برخی از بی‌اعتمادی‌ها در ایران درباره اهداف و جهت‌گیری‌های کلی سیاست‌های آمریکا در قبال مسائل منطقه‌ای شود. طی دو ماه اخیر، ما آشکارا نظراتی را شنیده‌ایم که اغلب به شرایط داخلی در ایالات متحده مرتبط است و به کاهش این بی‌اعتمادی کمک‌کی نکرده است.

آیا شما واقعا تردید دارید که با توجه به اینکه برجام اکنون از موانع کنگره عبور کرده، مانعی واقعی بر سر راه اجرای آن وجود دارد؟

دو مسیر برای اجرای یک توافق وجود دارد. یکی رویکرد حداقل‌گرایانه نسبت به اجراست که بر اساس آن، شما کارهایی که غیرقابل اجتناب است را انجام می‌دهید. این رویکرد کمکی به ایجاد اعتماد نمی‌کند. راه دیگر انجام آن می‌تواند لغو تحریم‌ها به عنوانی سیاستی تضمینی جهت برقراری تعاملی متفاوت با ایران باشد. آمریکا نباید به این موضوع به عنوان یک امتیاز نگاه کند، بلکه این اقدامی در مسیر ایجاد اعتماد برای بقای توافقی بسیار خوب است. در صورتی که چنین اقدامی صورت گیرد، نمتنها توافقی پایدار خواهیم داشت، بلکه موفق به اعتمادسازی نیز خواهیم شد.

اما آیا ایالات متحده و ایران صرفاً با دستیابی به اصول یک توافق هسته‌ای، وارد صفحه‌ای جدید از روابط خود نشده‌اند؟

هنوز برای قضاوت زود است. یقیناً من امیدوارم که دو سال از عمر خود را برای هیچ‌هدر نداده باشم! مطمئناً آقای کری نیز چنین امیدی دارد. مسئله بعدی در دستور کار ایران و آمریکا چه خواهد بود؟

ما هر بار یک گام بر خواهیم داشت؛ اما گام‌هایی محکم. خواهید دید که این کار نتیجه‌بخش خواهد بود. ما مسئله هسته‌ای را با مسائل دیگر در نمی‌آمیزیم. دیگرانی هستند که می‌گویند ما باید به مسائل دیگر هم وارد شویم. ما بر پیام خود باقی ماندیم و توانستیم این موضوع بسیار دشوار را حل کنیم. در صورتی که ما در خط خود باقی بمانیم و به حسن‌نیتمان در اجرا ادامه دهیم، در آن صورت احتمال ایجاد اعتمادی که ما را قادر به تعامل با دیگر موضوعات می‌سازد، وجود خواهد داشت.

و پس از آن گام‌های محکم بعدی برداشته خواهد شد؟

بله؛ گام‌های محکم بعدی برداشته خواهد شد.

از قبیل؟

هر بار، یک گام.

یک کشتی باری هلندی پس از برخورد با نفتکش در سواحل بلژیک، غرق شد.

یک فلسطینی در روزی سرد و بارانی در شهر غزه آتشی روشن میکند تا خود را گرم کند. این خانه در گلوله باران اسرائیل در جنگ پنجاه روزه در تابستان ۲۰۱۴ تخریب شد.

آتش سوزی عظیم در ملیورن استرالیا. حمل جنازه یک وال ۲۰ تنی توسط سه دستگاه حفاری در ایرلند.

